

Dalateatern sätter upp Stormen till våren

Hur tänker regissören Patrik Pettersson så här långt?

- Barn- och ungdomsavdelningen på teatern håller i projektet även om hela teatern är involverad, så det kommer att bli en ungdoms- och vuxenproduktion. Därför är det viktigt att ungdomar ska kunna känna igen sig, och vi har tagit sådana hänsyn när det gäller rollbesättningen, där bl.a. Trinculo och Stefano, alltså narren och 'vinexperten', ska vara något yngre. I pjäsen finns en konflikt mellan generationer, som jag kommer att förstärka.

- Man kan se Trinculo och Stefano som en slags förlorare, som är offer för sin destruktivitet för att de inte haft några bra förebilder. De kan vara unga våldsverkare, som känner förvirring i vem man ska vara och hur man ska lösa konflikter. De super och är kopplade till en droggkultur, de är fascinerade av alkohol som har en funktion för dem, något jag tror en ung publik kan identifiera sig med; de lite farliga killarna som drar runt på stan och ska 'känga in' ett skyltfönster, backar inte för ett slagsmål eller tar fram kniven. Stefano och Trinculo kommer så ihop med destruktiviteten själv, Caliban. Ett 'härligt gäng!' De tilltalas av varandra.

- Caliban är annars en komplicerad person, och man behöver inte bara se honom som hemsk. Det finns också något hjärtskärande hos Caliban. Hur mycket symbolik man ska lägga i honom som representant för själva ön, vet jag inte än, men jag vill inte bara göra honom till odjuret, så mycket kan jag säga. Hur det ska uttryckas får jag tänka på lite mer.

- Vad beträffar miljö så vill jag inte låsa fast ön till en speciell typ av natur. Frågan är vilken bild man ska ge och den bild jag ser är absolut själva teatern. Prospero är på teatern och där bearbetas personerna och även han själv själv tillsammans med publiken. Man använder ön, man använder teaterrummet som en fond för vad han vill utsätta de här grupperna för. Att leka med teaterns möjligheter, att visa det för publiken, göra den delaktig. Om jag skulle tänka mig ön som just en ö, skulle jag känna mig begränsad i mitt berättande. Jag vill spränga det här rummet och låta nutiden tala genom Shakespeare.

- Stormen var väldigt modern när den skrevs. Den kommunicerade starkt med sin samtid och allt som hände inom vetenskap och filosofi, något man också kan koppla starkt till vår tid. Nutiden ska få finnas där utan att de för den skull behöver gå runt i kostymer och vara Göran Persson.

- Jag har också tänkt kring Miranda som är uppvuxen på den här ön, och varit lyckligt befriad från en etablerad kulturs synsätt på vad som krävs för att vara en ung kvinna. Om man vill kalla henne 'naturbarn' i motsats till en ung flicka som ska leva upp till andra ideal. Så möter hon Ferdinand som är ett resultat av *sin* kultur, sin civilisation där han lärt sig hur en ung man ska vara. De bitarna vill jag få in i den här pjäsen.

- Vi har också ett ansvar gentemot vår publik. Dalateatern har *sin* historia och vi vill utveckla arbetet utifrån vilka erfarenheter vi dragit i publikarbetet, något som *också* är kopplat till varför vi gör just Stormen. Vi har tänkt oss teatern som ett upplevelserum, vetenskapsrum, att det ska ske saker runt omkring kopplade till själva föreställningen. Vi vill skapa ett forum för möten och avdramatisera teaterbesöket. Att jag kopplar ihop detta just till Shakespeares Stormen beror på att jag har hittat saker i den som är så starkt kopplade till teatern. Det finns en stark teatral idé i pjäsen. Vi får se var vi landar.

Text: Roland Heiel

Trinculo, Stefano och Caliban. Teckning av av Robert Smirke

Vad vore en pjäs utan bifigurer?

Molly Maureen Mahoods *Playing Bit Parts in Shakespeare* får en att se på Shakespeares pjäser – och dramatik i allmänhet – med nya ögon.

Boktips

M.M. Mahood *Playing Bit Parts in Shakespeare*

Författaren är en pensionerad professor som här riktar uppmärksamheten mot de rollfigurer som sällan brukar få någon uppmärksamhet.

Hon reder omsorgsfullt ut alla de funktioner som de små rollerna har.

En del finns där för att förstärka huvudpersoner, andra för att få dem att framstå som svagare. Vissa finns där bara för att möjliggöra förflyttningar i tid och rum. Om en kung lämnar London i en scen accepterar inte publiken att han direkt kommer in igen och säger att han är i Frankrike. Men ligger det bara en kort scen med ett par bifigurer däremellan så fungerar det.

Många av bifigurerna kommer in med nyheter, eller tillför nya element i handlingen. En del har som främsta funktion att ange lokalfärg, många finns där bara för att bära ut liket. Men det finns många bifigurer som har en mycket viktig funktion i pjäsens handling.

Mahood är ivrig att få skådespelare att förstå hur mycket det går att göra även av den minsta roll. Hon är också angelägen om att få regissörer och dramaturger att förstå att man inte kan stryka och slå ihop roller hur som helst. Redan på Shakespeares tid anpassade man pjäser efter den ensemble man hade tillgång till, och så måste man kunna göra även idag. Men man måste veta vad man gör. Stryker man en roll eller en scen utan att ha klart för sig vad den har för funktion i helheten, är det en stor risk att man trasslar till det, både för skådespelarna och publiken.

/Kent Hägglund

M.M. Mahood
Playing Bit Parts in Shakespeare
Routledge 1998. ISBN 0-415-18242-5